

Kur'an'da Allah niçin biz diyor ben demiyor?

Kur'an'da Allah niçin biz diyor ben demiyor? **Kuran baştan sona Tevhidi anlatır. Ondan başka bir ilah olmadığını net bir şekilde ifade eder.**

Ama meseleyi bilmeyince şeytana bir kapı açılır. Haşa sanki birden fazla ilah var da onun için biz diyormuş gibi asılsız bir vehmi insanın önüne sürer. Şimdi niçin biz dediğini maddeler halinde öğrenelim:

1. “Biz” ifadesi, azamet ve haşmet makamının bir gereğidir.

Biz demekle “muazzam bir yücelik ve ihtişam” anlatılır. Bu üslup **Arapça'da “ta'zîm sigası”** (yücelik kalıbı) olarak bilinir.

Krallar ve sultanlar da böyle konuşur: “Biz karar verdik...” “Biz emrediyoruz...” “Biz hükmediyoruz...” Ama herkes bilir ki, **kararı verende emri verende hükmeden de tekdir.**

Allah da **ezel ve ebedin sultanı**, mevcudatın mutlak hâkimidir. Dolayısıyla Kur'an'da “Biz” demesi, **yüceliğinin bir lisanıdır.** Buradaki “Biz”, haşa ortaklık değil; **yücelik ve azametle konuşan tek bir Zâtın kelamıdır. Aslında** bu tarz ifadeler, **“tenezzülât-ı ilahiye”dir.** Yani Allah Teâlâ'nın **kendi yüceliğine ve azametine rağmen, beşerin sınırlı aklına ve dili algısına göre konuşmasıdır.** Kelamını, insanın lisanına uygun kalıplarda sunmasıdır.

كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ؟

“Kendime rahmeti yazdım” der. (En'âm, 54)

“Allah yazdıysa kalemi var mı?” “Biz dediyse ortakları mı var? Gibi... Bu soruların hepsi, **tenezzülât hakikatini bilmeyen aklın bir marazıdır.** Kur'an: **“Allah birdir! Ortaksızdır! Her şey O'nun eseridir!”** der.

Soru sahibi: “Peki niye ‘biz’ dedi?”

Cevap: “Çünkü senin anlaman için **sana göre** konuşuyor, ama sen hâlâ anlamıyorsun.”

Senin vehmine göre -hâşâ- birden fazla ilah var da Allah çoğul konuşmak zorunda mı kaldı? Kardeşlerim bu ne büyük bir yanılığdır!”

1. Meleklerin memuriyeti ve yaratma filine şahitlikleri:

Bazı ayetlerde “**Biz**” ifadesi, Allah’ın fiiline **şahitlik eden melekleri ve vasıta olan sebepleri** de içine alır.

Mesela:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ

“Kur’an’ı Biz indirdik.” (Hicr, 9).

Bu ne demek? Kur’an’ı indiren Allah’tır. Ama bu indiriliş: **Cebrail vasıtasıyla, kat kat semavî vazifelerle, meleklerin gözetiminde** gerçekleşmiştir. Bu durumda Allah, indirme fiiline **şerefli elçileri şahit yapmıştır. Kalam ve hitabında vasıtanın bulunduğu işaretlerdir**

Aynı şekilde:

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

“Biz gökten suyu indirdik.” (Mü’minûn, 18)

Yağmur, elbette Allah’ın emriyle gelir. Ama o suyun inişine **melekler memur olur**. “Biz” ifadesiyle, o icraata **şahitlik eden o melekî orduya** da bir işaret yapılır.

Ama **yaratma yalnız Allah’a aittir**. Melekler sadece **görevli memurlardır**. Bu meleklerin tesirde hiçbir müdahaleleri yoktur. Çünkü tesiri hakiki sahibi ancak Allah’tır. “Allah’ın ‘Biz’ demesini, hâşâ başka ilahların varlığına yormak; azameti görmeyip vehme kapılmaktır.” yoksa bunların zannettiği gibi haşa başka ilahlar varda haşa onun için biz diyor.

“Kur’ân’da Allah’ın ‘Ben’ diye hitap ettiği yerler doğrudan Zâtına bakar; ‘Biz’ diye hitap edilen ayetlerde ise çoğu zaman kudretinin icraatında bir vasıta veya perde söz konusudur.”

“Kur’ân’daki ‘Biz’ ifadesi, Allah’ın fiiline şahitlik eden melekleri ve kudretin emrinde birer perde kılınan sebepleri de içine alan azametli bir hitaptır.”

1. Bazı “Biz” ifadeleri, meleklerin huzurundaki yaratma filidir

Bazen de Allah bir fiili “Ben yarattım” der:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.” (Zâriyat, 56)

Ama bazı yerlerde “Biz yarattık” der:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ؟

“Biz insanı çamurdan yarattık.” (Mü’minûn, 12)

Burada maksat: Yaratmanın Allah’a ait olduğunu bildirmekle birlikte, O yaratma esnasında **meleklerin hazır bulunduğu**na ve o muazzam icraatın **onların da müşahedesiyle** gerçekleştiğine işaret etmektir. Bu, adeta ilâhî kudretin azametini şahitler huzurunda ilan eden bir üsluptur.”

“Bu soruyu, saf ve masum bir merakla sorana sözümler yok; zira öğrenmek için sormak ayıplanmaz. Lâkin bu soruyu, sanki tevhidi baştan sona haykıran Kur’ân’ın içinde şirk barındırdığını iddia edencesine saldırı aracı yapanlara cevabımız şudur:

Kur’ân, baştan sona tek bir ilahı, bir olan Allah’ı anlatırken “Allah’ın ‘Biz’ demesini, hâşâ başka ilahların varlığına yormak, dilden bihaber, arapçanın ruhundan mahrum bir zihnin zahire takılıp ürettiği bir hezeyandır.”

O ifade, yalnızca ilâhî kudretin azametini ve şahitler huzurunda ilan eden haşmetli bir üsluptur.”

Şimdi Kur’ân baştan sona haykırıyor: ‘Lâ ilâhe illâ Hû!’ Aynı hakikat, aynı ilan, tekrar tekrar...

Buna rağmen ‘biz yarattık’ ifadesinden başka ilahlar var mı diye düşünenler, bu ayetleri görmüyor mu? Yoksa görmek istemiyor mu? Yoksa mesele, hakikati görmek istemeyen bir bakış mıdır?”

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

Allah, O'ndan başka ilah yoktur; O Hayy ve Kayyûm'dur.

Bakara Suresi 255

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

Allah, O'ndan başka ilah yoktur; O Hayy ve Kayyûm'dur.

Âl-i İmrân Suresi 2

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Allah, O'ndan başka ilah yoktur; sizi mutlaka kıyamet gününde toplayacaktır.

Nisâ Suresi 87

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

Allah, O'ndan başka ilah yoktur; en güzel isimler O'nundur.

Tâhâ Suresi 8

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

İşte Rabbiniz Allah'tır; O'ndan başka ilah yoktur; her şeyin yaratıcısıdır.

En'âm Suresi 102

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

O Allah'tır ki, O'ndan başka ilah yoktur; gaybı da görüneni de bilendir.

Haşr Suresi 22

وَالْهَكْمَ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

Sizin ilahınız tek bir ilahtır; O'ndan başka ilah yoktur, O Rahmân ve Rahîm'dir.

Bakara Suresi 163)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

De ki: O Allah birdir.

İhlâs Suresi